

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/146/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119206257
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6119206257.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanej Gabriele B., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom Z., G. XXX/XX, o zaplatenie sumy 1.171,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 12Csp/44/2019 - 99 z 13. júna 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.138,- Eur spolu s 5 % úrokom z omeškania zo sumy 1.138,- Eur od 15. 06. 2017 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok) p o t v r d z u j e.

II. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“), rozsudkom zo dňa 13. 06. 2019 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.138,- Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 15. 06. 2017 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Žalobu v časti o zaplatenie sumy 33,- Eur s 5 % úrokom z omeškania od 15. 06. 2017 do zaplatenia zamietol (II. výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v pomere 94,2 %, o ktorej výške rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku osobitným uznesením (III. výrok).

2. Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca sa v konaní domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 1.171,- Eur s 5 % úrokom z omeškania od 15. 06. 2017 do zaplatenia, a to z titulu pohľadávky, ktorú nadobudol na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14. 06. 2017 od postupcu Home Credit Slovakia, a. s.. Predmetná pohľadávka vyplýva zo Zmluvy o hotovostnom úvere (ďalej len „Zmluva“) č. 4410021005, ktorú postupca uzatvoril so žalovanou dňa 07. 10. 2014, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.600,- Eur.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 103, § 565, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy (ďalej aj „Zákon o spotrebiteľských úveroch“, resp. „zák. č. 129/2010 Z. z.“). Konštatoval dôvodnosť nároku žalobcu na zaplatenie sumy 1.138,- Eur, ktorý vznikol zo Zmluvy, po preskúmaní ktorej nezistil rozpor jej ustanovení so zákonom, pričom žalobca sa nedomáhal zaplatenia úrokov, či iných poplatkov, ale len rozdielu medzi

čerpanými prostriedkami žalovanou vo výške 1.600,- Eur a jej úhradami vo výške 429,- Eur s tým, že premičaná bola len jedna splátka vo výške 33,- Eur, splatná dňa 15. 12. 2015 s príslušenstvom. Preto v uvedenej časti žalobu zamietol. Mal preukázané, že k platnému zosplatneniu úveru nedošlo, pretože žalovaná poprela doručenie oznámenia o zosplatnení úveru a žalobca v uvedenom smere neunesol dôkazné bremeno. Premičacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti jednotlivých splátok, ktoré boli splatné 15. deň v mesiaci s tým, že žalovaná splátky splácala až do mesiaca október 2015 a splátku za mesiac november 2015 zaplatila dňa 03. 12. 2015, a preto splátka dňa 15. 12. 2015 sa premičala dňa 16. 12. 2018. Žaloba bola podaná na súd dňa 28. 12. 2018 a okrem splátky za mesiac december 2015, ostatné splátky premičané neboli. V roku 2016 mala žalobkyňa zaplatiť 12 splátok po 33,- Eur, spolu sumu 396,- Eur, za rok 2017 bolo splatných 12 splátok po 33,- Eur, spolu sumu 396,- Eur, za rok 2018 bolo splatných 12 splátok po 33,-Eur, spolu sumu 396,- Eur. V roku 2019 do vyhlásenia rozsudku bolo splatných 5 splátok, splatných 15.deň v mesiaci po 33,- Eur, čo je spolu suma 165,- Eur. Splatné splátky boli v období od 15. 01. 2016 do 15. 05. 2019 spolu vo výške 396,- Eur x 3 roky + 165,- Eur = 1.353,- Eur. Žalobcovi priznal splatné splátky v nižšej sume, než boli reálne splatné (vo výške 1.353,- Eur), pretože žalobca sa domáhal zaplata sumy len vo výške 1.171,- Eur. Úroky z omeškania priznal odo dňa nasledujúceho po dni účinnosti postúpenia pohľadávky, t. j. od 15. 06. 2017.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 2, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu žalobcu v konaní mu priznal náhradu trov konania v rozsahu 94,2 % (žalobca sa domáhal zaplata sumy 1.138,- Eur, súd mu priznal 1.171,- Eur, úspech žalobcu bol 97,1% - 2,9 % neúspech = 94,2 % celkový úspech žalobcu).

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, konkrétne do výroku, ktorým prvoinštančný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.138,- Eur s príslušenstvom (I. výrok) podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie a navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne, event. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Poukázala na potrebu aplikácie ustanovení OZ na predmetnú Zmluvu, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou podľa OZ, Zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Namietala, že v Zmluve nie je výška mesačnej splátky rozpísaná na splátku istiny, úrokov či iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. Ďalej uviedla, že žalobca voči nej postupoval bez odbornej starostlivosti a dal jej podpísať vopred pripravenú Zmluvu, ktorú nemohla ovplyvniť. Žalobca nepreukázal jej podpis na všeobecných obchodných podmienkach, preto nie je nimi právne viazaná. Predmetný úver považovala za bezúročný a bez poplatkov, z ktorého dôvodu je povinná vrátiť žalobcovi len sumu skutočne poskytnutého úveru. Podľa listinných dôkazov, žalobca oznámenie o zosplatnení úveru zasielal obyčajnou poštou, preto nie je možné vykázať doručenie oznámenia o zosplatnení celého úveru. Posledná splátka bola uhradená dňa 03. 12. 2015 a aj keď splatnosť úveru bola vyhlásená dňom 03. 05. 2016, zosplatnenie mohlo byť realizované už oveľa skôr, a preto žalobca mohol využiť zosplatnenie podľa § 565 OZ skôr. Nakoľko žalobu podal dňa 28. 12. 2018, t. j. po uplynutí premičacej doby, je jeho nárok premičaný.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na znenie Zmluvy, v ktorej žalovaná potvrdila oboznámenie sa s úverovými podmienkami.

8. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a §381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.138,- Eur s príslušenstvom (I. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok), podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, prvoinštančný súd predmetnú vec skutkovo aj právne správne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými

zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd, správne vyhodnotil vykonané dôkazy, a to nielen jednotlivo, ale aj v ich vzájomnej súvislosti podľa § 191 CSP a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o dôvodnosti žaloby žalobcu.

11. Odvolací súd je podľa § 380 CSP ods. 1 CSP viazaný odvolacími dôvodmi vymedzenými žalovanou v odvolaní, preskúmal prejednávajúcu vec a dospel k záveru, že odvolacie námietky žalovanej sú irelevantné.

12. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že predmetom sporu bol nárok žalobcu na zaplatenie rozdielu sumy poskytnutého úveru vo výške 1.600,-Eur právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. na základe Zmluvy zo dňa 07. 10. 2014 uzavretej so žalovanou a sumou zaplatenou žalovanou na predmetný úver vo výške 429,-Eur. V Zmluve bola dojednaná splatnosť úveru v počte 84 splátok, s termínom konečnej splatnosti 84 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Žalobca účinne doručenie zosplatenia úveru žalovanej v spore nepreukázal a nakoľko sa domáhal iba zaplatenia rozdielu poskytnutého úveru a úhradami žalovanej, nepožadoval zaplatenie úrokov a poplatkov.

13. K odvolacej námietke žalovanej v otázke premlčania, odvolací súd uvádza, že nie je podstatná skutočnosť, či žalobca, resp. jeho právny predchodca mohol využiť oprávnenie úver zosplatiť pre nedodržanie platobných povinností žalovanej, ale podstatné bolo, či právo zosplatiť úver využil. V konaní však bolo preukázané, že k účinnému zosplateniu úveru zo strany žalobcu nedošlo, navyše žalovaná doručenie oznámenia o zosplatení popierala, a preto začiatok premlčacej doby správne súd prvej inštancie ustálil od 28. 12. 2015, t. j. 3 roky pred podaním žaloby na súd dňa 28. 12. 2018. Správne súd prvej inštancie považoval premlčanú splátku za mesiac december 2015, v ktorej časti žalobu zamietol.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené závery sa prvoinštančný súd správne vysporiadal s námietkou premlčania ohľadne začiatku plynutia premlčacej doby podľa § 101, § 103 OZ.

15. K odvolacej námietke žalovanej ohľadne povinnosti veriteľa rozpisovať splátky na istinu, úroky a poplatky, odvolací súd poukazuje na záver vyjadrený Súdny dvorom Európskej únie v rozsudku Európskeho súdneho dvora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej (ďalej len „Rozsudok“), podľa ktorého je jej argumentácia taktiež nedôvodná.

16. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“) bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do Zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytovali (resp. vyskytovali - viď ďalej) pochybnosti o tom, či Zmluva zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice). Úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zák. č. 129/2010 Z. z., bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Jeho úmyslom teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice. To je skutočnosť, na ktorú musí vziať zreteľ vnútroštátny súd pri aplikácii § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. V zmysle vyššie uvedeného nemožno od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Z. z. žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Z dôvodovej správy k zák. č. 129/2010 Z. z. v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona sprísnilo požiadavku

zakotvenú v Smernici, teda to, aby Zmluva upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky. Podľa presvedčenia odvolacieho súdu zohľadňujúceho aj účel zákona vyjadrený v dôvodovej správe teda § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. nestanovuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice.

17. Vychádzajúc z účelu Smernice, účelu § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie, odvolací súd poukazuje rozhodnutie na NS SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017, v ktorom uviedol, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017, 3 Cdo 45/2018 a 4Cdo 211/2018, 7Cdo/98/2018, v ktorých boli vyjadrené totožné právne závery.

18. Predmetná Zmluva uzavretá medzi stranami sporu je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou, pričom predmetom konania bol nárok žalobcu iba na zaplatenie rozdielu výšky úveru oproti zaplateným splátkam žalovanou. V danom prípade nebolo teda potrebné ani skúmať splnenie náležitostí predmetnej Zmluvy podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože aj v prípade konštatovania predmetného úveru za bezúročný a bez poplatkov, by mal žalobca nárok iba na zaplatenie rozdielu sumy poskytnutého úveru a zaplatených splátok žalovanou.

19. Prvoinštančný súd preto správne postupoval, keď rozhodol o nároku žalobcu v zmysle výrokovkej časti jeho rozhodnutia.

20. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu v II. výroku, vrátane závislého výroku o trovách konania (III. výrok), podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. Odvolaním nenapadnutý I. výrok rozsudku prvoinštančného súdu zostal nedotknutý (§ 367 ods. 2 CSP)

22. Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V predmetnom prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalobca, preto mu podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).